

Öncü İşçi

Devrimci İşçi
Partisi'nin merkezi
yayın organı
Gerçek gazetesinin
ücretsiz ekidir
Sayı: 17

Eşitsizlik, toplumsal kutuplaşma ve sınıf mücadelesi

Komünist Manifesto:

Şimdiye kadarki tüm hareketler, azınlıktakilerin hareketiydi veya azınlıktakilerin çıkarına hareketlerdi. Proleter hareket ise, son derece büyük bir çoğunluğun, son derece büyük bir çoğunluk çıkarı adına giriştiği özerk harekettir. Şim-

diki toplumun en alt katmanı olan proletarya, resmi toplumu oluşturan katmanların tüm üstyapısını bütünüyle havaya uçurmadıkça doğrulamaz, ayağa kalkamaz.

(Karl Marx/Friedrich Engels)

İşçinin Programı:

Türkiye de dünya da bundan sonra burjuvazinin çıkarlarına ve güçlerine dayanarak ileri gidemez. Burjuvazi tarihsel olarak gerici bir sınıf haline gelmiştir. Dünyayı "küreselleşme" adı altında birleştirirken, aslında ilerici olabilecek bir yönelişi sömürünün temeli yapar. İnsan haklarını savunurken bunu emperyalist savaşın zemini kılar. Halkları kaynaştırır ve "dünya vatandaşları" yaratır gibi görünürken yabancı düşmanlığını, ırkçılığı, İslamofobi'yi körükler. Kültürü evrenselleştirirken tek tip düzene sokar.

Kapitalizmin bir tek ilerici yanı kalmıştır: dünya çapında gittikçe daha da genişleyen ölçekte proletaryayı üretmesi. İşçi sınıfının tarihsel misyonunun sona erdiği, hatta kendisinin ortadan kalkmakta olduğu iddiaları her geçen gün dünyanın dört bir köşesinde yeniden ve yeniden yalanlanıyor. Latin Amerika'dan Çin'e ve Güney Kore'ye, Güney Afrika'dan Avrupa'ya işçi sınıfı, sendikasıyla güvencesizlikle, özel sektör işçisiyle kamu emekçisiyle, işsizlikle emeklisizlikle uluslararası burjuvazinin saldırılarına karşı milyonlarıyla grevler yapıyor, sokaklara çıkıyor, çarpışıyor, yer yer devrimci atılımlara girişiyor. Türkiye'de de proletarya, sanayi proletaryası başta olmak üzere, her geçen yıl sayıca büyüyor. Zonguldak madencilerinin 1990-91'deki büyük grevi ve Ankara yürüyüşünden Tekel işçilerinin 2010'daki Sakarya Komünü'ne, kamu emekçilerinin 1990'da başlayan büyük

sendikalaşma atılımından özel sektör işçilerinin sayısız fabrikada sendikalaşma için yaptığı sayısız direnişe, Türkiye proletaryası mücadele ediyor.

İnsanlığın geleceği büyük ölçüde milyarlara kadın ve erkekten oluşan ve bu düzenden hiçbir çıkarları olmadığı için kolektif bir güç olarak, kapitalizme alternatif bir düzenin sonuna kadar tutarlı tek savunucusu olabilecek olan proletaryaya bağlı. Yeryüzünde sömürülen, ezilen, horlanan, aşağılanan, lanetlenen bütün kitlelerin proletaryanın mücadelesinin çevresinde kenetlenmesi gerekiyor. Proletarya, sadece kendisine değil, kendisiyle birlikte mücadeleye kazanacağı bütün kitlelere kurtuluşun kapısını açacak olan sosyalizmin esas taşıyıcısıdır. Bunu reddeden, Marksizmin büyük tarihsel kazanımlarını terk etmiş demektir. Dünyada da, Türkiye'de de insanlığı kapitalizmin sadece sömürsünden değil, hücrelerinde beslediği bütün ezme/ezilme biçimlerinden, savaşlardan, ekolojik yıkımdan, kısacası kapitalizmin barbarlığından kurtaracak olan, proletaryanın bütün sömürülen ve ezilen insanlığın önüne düşmesi olacaktır.

Bu büyük insanlık davasında proletaryaya yolu gösterecek olan, Leninist temellerde örgütlenmiş devrimci işçi partileri ve bunların oluşturacağı bir dünya partisi olacaktır. İnsanlığın bütün sorunları burada düğümlenmiştir. Devrimci İşçi Partisi, bu topraklarda bu büyük göreve katkıda bulunmak üzere kurulmuştur.

Kapitalist sistemin gerçeği: Dünyada eşitsizlik

Tüm dünya derin bir eşitsizlik içerisinde. Dünyanın en zengin %1'lik kesiminin serveti geri kalan %99'luk nüfusun servetinden daha fazla. Bir başka veriye göre dünyanın en zengin 62 milyardının serveti, dünyadaki 3,5 milyar insanın gelirene denk. Bu 62 milyardın serveti son beş yılda 500 milyar dolardan 1,76 trilyon dolara çıkmış. Dünyanın en yoksul %50'sinin varlıkları %41 oranında azalmış durumda.

Dünya üzerinde 805 milyon aç insanın yıllık gıda masrafı 30 milyar dolar. Her dokuz insandan birinin aç olduğu ve her dört saniyede bir kişinin açlıktan öldüğü dünyada yıllık lüks tüketim miktarı 250

milyar dolar. 750 milyar dolarlık gıdanın çöpe gittiği bir israf düzeninde yaşıyoruz. Dünya'nın bir yılda savaşa harcadığı para ise 14,3

trilyon dolar. Bu savaşlarda sadece Türkiye'de değil tüm dünyada işçilerin, emekçilerin, yoksulların çocukları ölüyor.

Kapitalist sistemin gerçeği: Türkiye'de eşitsizlik

Türkiye'de de sosyal eşitsizlik en yüksek seviyede yaşanıyor. Türkiye'nin en zengin %10'luk kesimi toplam gelirin %30'undan fazlasını alıyor. En yoksul %10 ise toplam gelirin ancak %2,2'sinden faydalanabiliyor. En yoksul %20'yi aldığımızda da tablo değişmiyor. En yoksul %20'nin geliri sadece %5,5.

Türkiye'de belli başlı patronların servetleri şöyle: Murat Ülker 2,9 milyar dolar, Hüsnü Özyeğin 2,6 milyar dolar, Ferit Şahenk 2,2 milyar dolar, Semahat Arsel 2,2 milyar dolar, Erman Ilıcak, Mustafa Küçük, Rahmi Koç ve Şarik Tara'nın servetleri ise 2 milyar dolar. En zengin aile ise 8,74 milyar dolarlık servetiyle Koç ailesi. Onları 6,2 milyar dolarlık servetiyle Sabancı ailesi, 4,9 milyar dolarla Şahenk ailesi 4,77 milyar dolarla Ülker ailesi, 3,1 milyar dolarla Arkas ailesi takip ediyor.

Asgari ücretin 1.300 liraya çıkartılması büyük bir tartışma konusu olmuştu. Açlık sınırının hâlâ altında kalan bu rakamla geçinmek tabii ki mümkün değil. İşçiler, emekçiler yeterli gelirleri olmadığı için temel harcamalarında kredi kartına yükleniyor, başlarını so-

kabilecekleri bir ev istediklerinde neredeyse ömür boyu kredi borcu altına sokuluyorlar. İşçiler tüm hayatları boyunca çalışırken, patron sınıfı üretim araçlarının mülkiyetine sahip olduğu için servetine servet katıyor.

Asgari ücretli bir işçi 460 dolar kazanıyor. Bu işçinin Murat Ülker'in servetine sahip olması için 525 bin 362 yıl yemeden içmeden çalışması gerekiyor. Her patron çok zorluklar çektiğini çok çalışıp hak ederek bugünlere geldiğini anlatır. Tabii ki bu sözler her zaman palavradan ibarettir. Bugünün patronlarının hepsi babadan zengindir. Aileleri ya toprak ağası ya da tüccardır. Mesela Koçzadeler ailesi atadan dede-

den tüccar ve mağaza sahibidir. Ülkerlerin babası Sabri Ülker Kırmımlı bir büyük toprak sahibidir. Sakıp Sabancı, banka memurluğu ve veznedarlık yaparak gençliğinde çok çalıştığını anlatıp durmuştur. Evet, doğrudur babası Hacı Ömer Sabancı'nın sahibi olduğu Akbank'ta memurluk yapmış yine babasının fabrikası Bossa'da veznedarlık işiyle iştiğal etmiştir.

Türkiye'de ve dünyada eşitsizliğin kaynağı bir avuç patronun tüm üretim araçlarına sahip olması ve nüfusun çoğunluğunun geçimini kıt kanaat sağlayacak ücretler karşılığında bu patronların hesabına çalışmasıdır. Bu sistemin adı kapitalizmdir.

Ahmet Tonak ve Ahmet Haşim Köse'nin Hanehalkı İşgücü Anketlerinden hareketle yaptığı hesaplamalara göre Türkiye'de sınıflar

	HHİA Kullanılarak Elde Edilen Birey Sınıf Haritası %						
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Burjuva Sınıf Oluşumları	4,93	5,29	5,50	5,46	5,51	5,17	
Kapitalistler	0,88	0,86	0,91	0,92	0,89	0,86	
Küçük Kapitalistler	3,66	4,05	4,21	4,23	4,36	4,04	
Kentli Profesyoneller	0,39	0,38	0,39	0,31	0,26	0,27	
Küçük Burjuvalar	9,66	10,38	10,05	9,18	8,67	8,41	
Çiftçi / Köylüler	10,69	10,05	9,52	9,45	9,20	9,21	
Emekçiler	74,72	74,29	74,93	75,91	76,61	77,21	
Kentli Nitelikli Emekçiler	5,15	5,39	5,50	5,13	4,96	4,99	
Kentli Emekçiler	41,72	43,85	45,68	47,47	47,66	44,84	
Tarım Emekçileri	1,67	1,70	1,69	1,62	1,72	1,66	
Ücretsiz Aile Emekçileri	15,33	12,69	11,80	11,39	11,29	11,64	
İşsizler	10,85	10,66	10,26	10,30	10,99	14,08	
İktisade n Faal Nüfus	21.971.764	22.392.454	22.694.829	23.072.131	23.760.642	24.653.408	

Toplumun kutuplaşması

Sıkça, toplumda artan bir kutuplaşmadan bahsediliyor. Bu kutuplaşmanın tarafları farklı şekilde tanımlanabiliyor. Etnik, mezhepsel ya da kültürel kutuplaşmaların toplumda artan bir gerilim yarattığından bahsediliyor. Bu gerilimlerin bir bölümü toplumda bazı grupların diğerlerini ezmesinden kaynaklanır. Kadınlar hemen hemen bütün toplumlarda farklı derecelerde de olsa ezilen durumundadır. Bazı halklar en basit haklarından mahrum, ezilmiş bir konumda yaşarlar. Bazı dini gruplar ya da mezhepler ezilmektedirler. İşte bu tür ezme/ezilme ilişkileri toplumda gerilimler yaratabilir. Bu gerilimlerin büyük emekçi ve ezilen halk kitleleri açısından olumlu bir çıkış yoluna bağlanması, bunun için verilen mücadelelerin işçi sınıfı ve yoksulların patronlara ve yandaşlarına karşı verdiği mücadele ile ittifak kurması sayesinde gerçekleşir. Kutuplaşmanın bir de hâkim sınıflar tarafından kışkırtılan biçimleri vardır; burada hâkim sınıfların amacı, gerçek

kutuplaşmanın yani işçi sınıfı ve sermaye arasındaki mücadelenin gizlenmesidir.

Yukarıdaki tabloda açıkça görülmektedir ki, toplumun ezici çoğunluğunu sömürerek semiren büyük kapitalistler toplumun %1'i bile değildir. Küçük burjuvalar yani küçük dükkân sahipleri, muayenehane sahibi doktorlar, kendi hesabına çalışan mühendisler vb. ile köylüler de emekçilerden sonraki en büyük sosyal sınıfları oluşturmaktadır. Seneler içinde bu sınıfların da oran olarak azalıp işçi sınıfı saflarına katıldıkları gözlemlenmektedir. Çünkü tekelci kapitalizm bu ara sınıfları giderek yoksullaştırarak işçi sınıfının saflarına sürmektedir. Ürünü pazarda para etmeyen, devlet desteklerinden mahrum bırakılan ve tefeci bankerlerin eline düşen çiftçiler topraklarını satıp şehirlere gelerek işçi olmaktadır. Krizlerde küçük dükkânını kapatmak zorunda kalan esnaf işçi olmakta, tekrar dükkânını açma hayali kursa da hiçbir zaman buna yetecek bir

gelire sahip olamamaktadır.

Özetle gelirin ve servetin sürekli olarak büyük mülk sahibi azınlıkta biriktiği, üreten çoğunluğun ise sefaletle mahkûm edildiği bir toplumda yaşıyoruz. Bu toplumun gerilim ve kutuplaşma yaratmaması mümkün olabilir mi? Eğer insanlar bu gerçeği görerek hayatlarını şekillendirirlerse mutlaka örgütlenip sömürü düzenine başkaldıracaktır. Bu yüzden, öteki ezme/ezilme ilişkilerinden doğan kutuplaşmaları, sermaye-işçi sınıfı kutuplaşmasının etrafında derleyip toplamak önemli bir görevdir. Büyük kapitalistlerin, emekçi çoğunluğu birbirine düşürecek türden gerilimleri ve kutuplaşmaları körüklemesine karşı mücadele de bir başka görev. Gerilimlerin kaynağında neyin yattığı bir an bir kenara bırakılırsa, Türk-Kürt, Sünni-Alevi, laik-dindar vb. tüm gerilim ve kutuplaşmalar toplumun ezici çoğunluğunu birbirine düşürmekte, bundan en büyük faydayı da sömürücü azınlık sağlamaktadır.

Biz %99'uz

Emperyalist kapitalizmin odağında yer alan güç ABD'dir. ABD'de eşitsizliğin ve sömürünün sembolü haline gelen finans merkezinin adı ise Wall Street'tir. 2011 yılında sosyal eşitsizlik ve adaletsizliğe isyan eden insanlar Wall Street'i işgal ederek eylemler yapmışlardı ve kan emici kapitalistlerin oluşturduğu azınlığa karşı "Biz %99'uz" diyerek seslerini yükseltmişlerdi.

Türkiye'de de Gezi isyanı sırasında Erdoğan'ın, "%50'yi evinde zor tutuyoruz" söylemiyle mezhepçi, dinsel ve etnik politikalarla halkı bölme çabasına karşı Devrimci İşçi Partisi emekçilere seslenerek "biz %99'uz" şiarını yükseltti.

Ashında yukarıda sergilediğimiz tabloda görüldüğü şekliyle, sınıfların nüfusa oranlarına baktığımızda bu sloganın bir yönüyle sembolik olduğu söylenebilir. Anlatmak istediğimiz toplumdaki temel çelişki ve kutuplaşmanın sömürücü azınlık ile üretici emekçi çoğunluk arasında olduğudur. Büyüklü küçüklü sermaye sınıfı ile bu sınıfa yönetici olarak hizmet verenler toplumun %5'lik bir kısmını oluşturmaktadır. Geri kalan %95'in ana gövdesini oluşturan ise emekçilerdir. İşsizler de işçi sınıfının parçasıdır. Yedek sanayi ordusu olarak bu sınıfın parçası olarak ele alınmalıdır.

Emekçiler içinde de en önemli kesimin kentli emekçiler yani hizmet, sanayi, inşaat vb. sektörlerde çalışan işçiler olduğu açıktır. Devrimci İşçi Partisi bu sınıfın toplumun çoğunluğunu etrafında toplayarak sömürücü azınlığa karşı seferber etmesini savunmaktadır.

Gerçek, haklı ve ilerici kutuplaşma sınıflar arası kutuplaşmadır

Tek gerçek, tek haklı, tek ilerici çatışma ve kutuplaşma böylece sağlanabilir. Bu çatışmanın ve kutuplaşmanın adı sınıf mücadelesidir. Bu kutuplaşma gerçektir, çünkü eşitsizlik ve adaletsizliğin temel kaynağı olan kapitalist sömürden ileri gelmektedir. Bu kutuplaşma haklıdır, çünkü üreten, çalışan ama temel yaşamsal ihtiyaçlarını karşılayamayan büyük kitleleri bu durumun sorumlusu olan sömürücü azınlığın karşısına, hakkını alması için çıkarmaktadır. Bu kutuplaşma ilericidir, çünkü diğer etnik, mezhepsel, kültürel vb. tüm kutuplaşmalar emekçi halkı birbirine düşürür ve halkın çoğunluğu için yıkım, katliam, yoksulluk ve sefalet getirir. Sömürücü azınlık birbiriyle dışısmekten bitap düşmüş halkı

kolayca yönetir.

İşçi sınıfının etrafında birleşen toplum, sömürücü sermaye sınıfını, patronları, kapitalist-

leri sırtından attığında eşitliğin de özgürlüğün de yolunu açacaktır. Üretim araçlarının özel mülkiyeti ortadan kalkacak,

işçi denetiminde kamu mülkiyetine geçilecek, kâr için değil toplumun ihtiyaçları için üretim başlayacaktır.

Sosyalizm çoğunluğun siyasetidir

Sol ve sosyalist siyaset hep azınlık siyaseti olarak gösterilmek istenmiştir. Oysa bu doğru değildir. Azınlıkların, ezilen halk kesimlerinin, ezilen kimliklerin, inanç gruplarının vb. haklarını savunmak azınlık siyaseti olmak anlamına gelmez. Tam tersine toplumun çoğunluğunu oluşturan işçi sınıfının etnik, dinsel, mezhepsel, cinsiyetçi vb. baskılardan ayrımcılıklardan çıkarılması için tüm ezilen kesimlerinin sorunları-

nın çözümünü kendi programının içine alan işçi sınıfı kendi kurtuluşuyla insanlığın kurtuluşunu birleştirebilecek tek sınıftır.

Bunu sömürü ve baskının kaynağı olan sermaye sınıfı kapitalistlere karşı mücadele yoluyla ve bu sınıfın iktidarına son vererek gerçekleştirir. Marx ve Engels'in Komünist Manifesto adlı eserinde açıkça ifade ettiği gibi toplumun bugün bizim %99'u olarak andığımız kesim-

lerini birleştirecek tek sınıf olan işçi sınıfının siyaseti yani sosyalizm bu anlamda tek gerçek çoğunluk hareketidir. Kendisini sınıfsal değil de başka türlü çoğunluklarla tanımlayan mezhepçi ve milliyetçi akımlar hem tutarsız olduğu için hem de sömürücü azınlık sınıfın çıkarlarına hizmet ettiği için gerçek birer çoğunluk hareketi değildir.

Diğer yandan özellikle Sovyetler Birliği'nin yıkılmasının

ardından sol içinde etkisi artan post-modernist kimlikçi politikaların yani etnik, mezhepsel, cinsel kimliklerin mücadelenin belirleyici unsuru olduğunu kabul eden yaklaşımların sol ve sosyalizmle bir ilgisi olmadığını da altını çizmek gerekir. Bunlar bilinçleri bulandıran, sosyalist mücadeleyi sermaye sınıfı için zararsız hale getirip evcilleştirmek üzere icat edilmiş liberal manipülasyonlardır.